

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I
NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE
M. PIEKARY ŚLĄSKIE
W
2009R.**

Piekary Śląskie – marzec 2010 r.

I. Wstęp

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 kwietnia 2004 roku (Dz. U. Nr 69, poz. 415 z 2008r. z późn. zm.) opracowanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów jest jedną z zasadniczych metod obserwacji i analizy rynku pracy. To proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz istotnych dla systemu kształcenia zawodowego oraz szkolenia bezrobotnych.

Niniejszy raport stanowi próbę określenia, które zawody – występujące na lokalnym rynku pracy – są deficytowe, które zaś nadwyżkowe. Poznanie zawodów, na które jest wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tych zawodach, jak również takich zawodów, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie mniejsze niż liczba potencjalnych pracowników, ma istotne znaczenie w perspektywie stopniowego dostosowania poziomu, struktury i treści kształcenia oraz szkolenia zawodowego do aktualnych i przyszłych potrzeb rynku pracy.

„*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” zawiera również niezbędne informacje dotyczące liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w danym okresie oraz w poszczególnych zawodach, jak i informacje o wolnych miejscach pracy w danym zawodzie. Dogłębna analiza lokalnego rynku pracy pozwala na lepsze dostosowanie usług świadczonych przez urzędy pracy do potrzeb zarówno osób bezrobotnych, poszukujących pracy, jak i pracodawców.

„*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” przeprowadzony jest zgodnie z „*Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” Departamentu Rynku Pracy. Podstawowymi źródłami informacji do opracowania raportu są dane statystyczne zgromadzone w Powiatowym Urzędzie Pracy, dotyczące osób bezrobotnych oraz zgłaszanych ofert pracy według zawodów i specjalności (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 roku w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności oraz zakresu jej stosowania - Dz. U. Nr 265, poz. 2644) oraz ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD. Źródłem informacji do opracowania raportu są, więc dane zawarte w załącznikach:

- 1 Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 - „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za II-półrocze 2009 roku”,
- 2 Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 - „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za II-półrocze 2009 roku”.

Zgodnie z „*Zaleceniami metodycznymi...*” całość opracowania będzie obejmowała analizę bezrobocia wg zawodów, analizę ofert pracy wg zawodów oraz analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

II. Analiza bezrobocia wg zawodów

II. 1. Bezrobotni zarejestrowani w II-półroczu 2009 roku wg zawodów.

W 2009 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piekarach Śląskich zarejestrowało się 4587 osób bezrobotnych, w tym 2375 kobiet.

Znaczna część noworejestrujących się osób to osoby nieposiadające zawodu wyuczonego – 1467 osób, co stanowi 32% ogółu osób bezrobotnych. Wśród wszystkich zarejestrowanych osób w II-półroczu 2009 roku 3120 osób bezrobotnych (68% ogółu bezrobotnych) to osoby posiadające zawód wyuczony.

Biorąc pod uwagę elementarne grupy zawodowe, zauważa się, iż najwięcej osób zarejestrowało się w następujących grupach zawodowych:

	<u>Ogółem</u>	<u>Kobiety</u>
• „Sprzedawcy i demonstratorzy”	299	273
• „Pracownicy ds. finansowych i handlowych”	120	102
• „Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne”	114	101
• „Technicy elektronicy, telekomunikacji i pokrewni”	109	11
• „Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)”	96	77
• „Pracownicy obsługi biurowej”	91	81
• „Kucharze”	87	47
• „Ślusarze i pokrewni”	86	1
• „Gospodarze budynków”	79	24
• „Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym”	78	1
• „Szwaczki, hafciarki i pokrewni”	77	77
• „Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni”	72	0
• „Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni”	67	64
• „Mechanicy pojazdów samochodowych”	58	0
• „Murarze i pokrewni”	57	0
• „Technicy mechanicy”	57	1
• „Piekarze, cukiernicy i pokrewni”	56	26
• „Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni”	55	52
• „Organizatorzy turystyki i pokrewni”	53	44

• „Magazynierzy i pokrewni”	53	1
• „Pracownicy ds. finansowych i handlowych”	46	36
• „Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani”	45	25
• „Szwaczki, hafciarki i pokrewni”	44	44
• „Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym”	44	0
• „Technicy elektrycy”	43	0
• „Dietetycy i żywieniowcy”	41	25
• „Elektromonterzy”	40	3
• „Kierowcy samochodów ciężarowych”	40	0
• „Technicy informatycy”	39	4
• „Krawcy kapelusznicy i pokrewni”	37	37
• „Ekonomiści”	30	24
• „Kierowcy samochodów osobowych”	30	0

W grupie noworejestrujących się osób bezrobotnych 674 osoby (14,7% ogółu osób bezrobotnych) to osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Większość w grupie osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki to kobiety – 397 kobiet (co stanowi 59% ogółu noworejestrujących się osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki). 502 osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki posiadało konkretny zawód, natomiast 172 osoby nie posiadały zawodu wyuczonego.

Najwięcej osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowało się w grupach zawodowych (grupy zawodów wg kodu 4-cyfrowego):

	<u>Ogółem</u>	<u>Kobiety</u>
• „Technicy elektronicy, telekomunikacji i pokrewni”	38	3
• „Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani”	37	32
• „Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni”	30	27
• „Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)”	28	25
• „Kucharze”	26	6

• „Technicy informatycy”	23	1
• „Sprzedawcy i demonstratorzy”	21	18
• „Technicy mechanicy”	18	0
• „Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni”	18	16
• „Dietetycy i żywieniowcy”	16	9
• „Organizatorzy turystyki i pokrewni”	15	13
• „Specjaliści do spraw finansowych”	13	9
• „Fizjoterapeuci i pokrewni”	13	8
• „Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani”	13	3
• „Fizjoterapeuci i pokrewni”	12	10
• „Mechanicy pojazdów osobowych”	10	0
• „Piekarze, cukiernicy i pokrewni”	9	3
• „Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni”	9	2
• „Technicy elektrycy”	9	0
• „Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych”	7	6
• „Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani”	7	3
• „Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani”	7	7
• „Ekonomiści”	5	4
• „Spedytorzy i pokrewni”	5	4
• „Informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani”	5	2
• „Inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni”	6	3
• „Filozofowie, historycy i politolodzy”	6	1

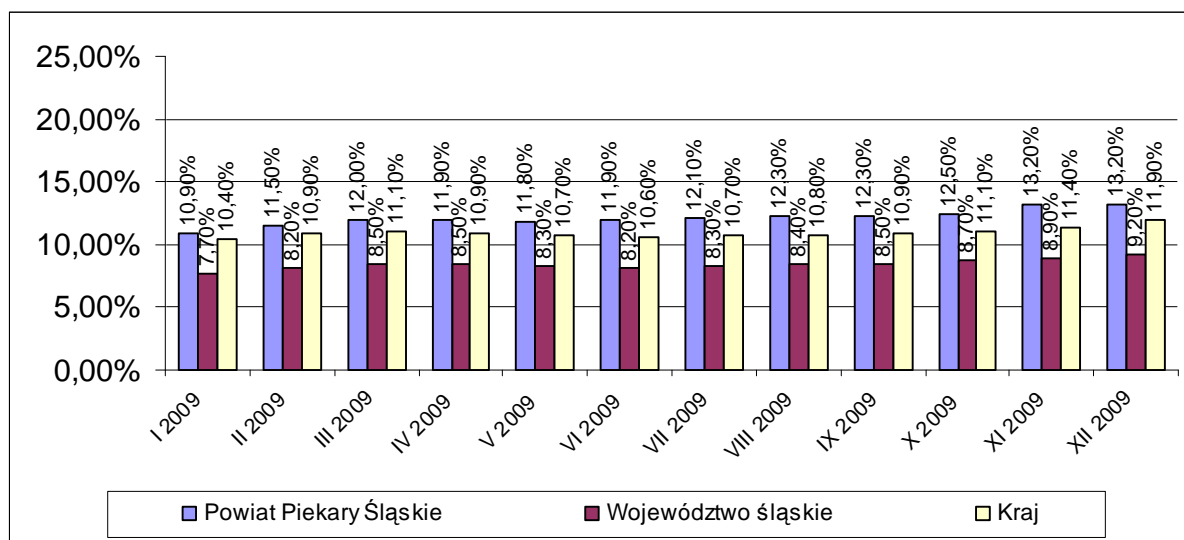
Biorąc pod uwagę duże grupy zawodowe (kod 2-cyfrowy) można dostrzec, iż najwięcej osób zarejestrowało się w niniejszych grupach zawodowych:

	<u>Ogółem</u>	<u>Kobiety</u>
• „Pracownicy pozostałych specjalności”	344	289
• „Średni personel techniczny”	300	40
• „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy”	299	273
• „Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń”	277	16
• „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach”	230	141
• „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”	226	156
• „Pracownicy usług osobistych i ochrony”	224	151
• „Górnicy i robotnicy budowlani”	218	4
• „Pozostali specjaliści”	205	150
• „Pracownicy obsługi biurowej”	184	122
• „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie”	148	16
• „Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia”	107	79
• „Kierowcy i operatorzy pojazdów”	79	1
• „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych”	73	25
• „Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia”	52	39
• „Specjaliści szkolnictwa”	42	36
• „Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów”	29	25
• „Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych”	24	3
• „Ogrodnicy”	20	17

II. 2. Bezrobotni zarejestrowani w końcu okresu sprawozdawczego wg zawodów

Według stanu na dzień 31.12.2009 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Piekarach Śląskich zarejestrowane były 2422 osoby bezrobotne (1408 kobiet).

Stopa bezrobocia w 2009 roku kształtowała się następująco:

Z powyższych danych wynika, iż nastąpił wzrost stopy bezrobocia. W powiecie m. Piekary Śląskie wzrost wyniósł na przestrzeni 12 m-cy 2,3 %, w województwie śląskim - 1,5%, w kraju - 1,5%.

W końcu okresu sprawozdawczego można wyodrębnić następujące kategorie osób bezrobotnych będących w „szczególnej sytuacji na rynku pracy” pozostających w ewidencji tutaj PUP:

- osoby do 25 roku życia – 583 osoby,
- osoby długotrwale bezrobotne – 1002 osoby,
- osoby powyżej 50 roku życia – 470 osób,
- osoby bez kwalifikacji zawodowych – 713 osób,
- osoby bez doświadczenia zawodowego – 736 osób,
- osoby bez wykształcenia średniego – 1468 osób,
- osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia – 185 osób,

- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – 60 osób,
- osoby niepełnosprawne – 123 osoby,
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – 289 kobiet.

Spośród wszystkich osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu okresu sprawozdawczego 1703 osoby (70%) posiadały zawód wyuczony, natomiast 719 osób (30%) nie posiadało zawodu.

Najliczniejszą grupę zawodową stanowią „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy” - 209 osób bezrobotnych (tj. 8,6% ogółu). W grupie tej najwięcej zarejestrowanych osób posiada zawód sprzedawcy - 203 osoby, w tym 196 kobiet.

Drugą grupą zawodową są „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach” - 162 osoby (6,6% ogółu). Dominują tu zawody:

- robotnik gospodarczy - 54 osoby, w tym 18 kobiet,
- sprzątaczką - 46 osób,
- salowa - 19 osób,
- pomoc kuchenna - 13 osób, w tym 12 kobiet,
- dozorca - 9 osób.

Dużą grupą zawodową są również „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” - 157 osób bezrobotnych (6,4% ogółu). Najwięcej zarejestrowanych osób w tej grupie posiada zawód:

- szwaczka - 55 osób,
- krawiec - 38 osób, w tym 38 kobiet,
- cukiernik - 21 osób, w tym 15 kobiet.

Kolejną dużą grupą zawodową są także „Pracownicy pozostałych specjalności” – 155 osób (6,3% ogółu). W omawianej grupie najwięcej osób posiada zawód:

- asystent ekonomiczny - 47 osób, w tym 41 kobiet,
- handlowiec - 36 osób, w tym 29 kobiet.

Nieco mniejszy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowi grupa „Górnicy i robotnicy budowlani” – 138 osób (5,6% ogółu). W omawianej grupie najwięcej osób posiada zawód:

- górnik eksploatacji podziemnej - 48 osób,
- murarz - 32 osoby.

Liczną grupę stanowią także „Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń” – 135 osób (5,5% ogółu). W grupie tej najwięcej bezrobotnych posiada zawód:

- ślusarz - 45 osób, w tym 1 kobieta,
- elektromonter [elektryk] zakładowy - 17osób, w tym 2 kobiety,
- mechanik samochodów osobowych - 13 osób, w tym żadnej kobiety,
- tokarz - 12 osób, w tym 5 kobiet.

Nieco mniej liczne są następujące grupy zawodowe:

- „Pracownicy usług osobistych i ochrony” - 123 osoby, w tym 86 kobiet,
- „Średni personel techniczny” - 122 osób, w tym 21 kobiet,
- „Pracownicy obsługi biurowej” - 116 osób, w tym 93 kobiety,
- „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie” - 94 osoby, w tym 16 kobiet.

Pozostałymi grupami zawodowymi są:

- „Pozostali specjaliści” - 94 osoby, w tym 59 kobiet,
- „Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia” - 54 osoby, w tym 39 kobiet,
- „Kierowcy i operatorzy pojazdów” - 39 osób, w tym 1 kobieta,
- „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych” – 26 osób, w tym 12 kobiet,
- „Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia” - 24 osoby, w tym 18 kobiet,
- „Specjaliści szkolnictwa” - 20 osób, w tym 18 kobiet,
- „Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych” - 16 osób, w tym 4 kobiety,
- „Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów” - 12 osób, w tym 9 kobiet,
- „Operatorzy i monterzy maszyn” - 10 osób, w tym 4 kobiety,
- „Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni” - 8 osób, w tym 2 kobiety,

„Rolnicy” - 8 osób, w tym 5 kobiet,

„Kierownicy dużych i średnich organizacji” - 3 osoby, w 2 kobiety,

„Kierownicy małych przedsiębiorstw” - 2 osoby, w tym 1 kobieta.

II. 3. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy - stan w końcu okresu sprawozdawczego

Spośród 2422 osób bezrobotnych zarejestrowanych w końcu okresu sprawozdawczego aż 519 (21% ogółu bezrobotnych) to osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy. Z tego 388 osób posiada zawód wyuczony, z kolei 131 osób nie posiada zawodu.

W końcu okresu sprawozdawczego zarejestrowane były 334 kobiety długotrwale bezrobotne, co stanowi aż 64,4% ogółu bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Biorąc pod uwagę liczbę osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, można wyodrębnić grupy zawodów, których udział w ogólnej liczbie osób bezrobotnych jest największy. Są to następujące grupy zawodów:

- „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy” - 2,5% ogółu osób bezrobotnych, w tym najwięcej osób posiada zawód sprzedawcy - 57 osób,
- „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach” - 2,4% ogółu osób bezrobotnych. W grupie tej najwięcej osób posiada zawód: sprzątaczką - 46 osób,
- „Pracownicy usług osobistych i ochrony” - 1,4% ogółu osób bezrobotnych, w niniejszej grupie przeważają zawody: fryzjer -18 osób, pracownik ochrony mienia i osób -16 osób, kelner -13 osób, bufetowy (barman) -12 osób,
- „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” - 1,2% ogółu osób bezrobotnych, w tym najwięcej osób posiada zawód elektromonter (elektryk zakładowy) – 17 osób,
- „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie” - 1,2% ogółu zarejestrowanych osób. Najliczniejszymi zawodami w tej grupie są: górnik robotnik budowlany - 43 osoby , pakowacz -11 osób, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym - 10 osób,
- „Pracownicy pozostałych specjalności”- 1,1% ogółu osób bezrobotnych. W tej grupie najwięcej osób posiada zawód: asystent ekonomiczny – 47 osób, handlowiec - 36 osób, organizator obsługi turystycznej -10 osób,
- „Pracownicy obsługi biurowej” – 0,9% ogółu osób bezrobotnych. W niniejszej grupie przeważają zawody: pracownik biurowy - 62 osoby, magazynier - 24 osoby, planista produkcyjny - 5 osób,
- „Średni personel techniczny” - 0,6% ogółu osób bezrobotnych, w tej grupie przeważają

zawody: technik elektronik - 35 osób, technik mechanik – 17 osób, technik elektryk - 16 osób, technik informatyk - 6 osób.

Pozostałymi grupami zawodowymi są:

- „Górnicy i robotnicy budowlani” - 0,3% ogółu,
- „Kierowcy i operatorzy pojazdów” - 0,3% ogółu,
- „Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia” - 0,2% ogółu,
- „Kierownicy dużych i średnich organizacji” - 0,2% ogółu,
- „Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych” - 0,1% ogółu,
- „Operatorzy i monterzy maszyn” - 0,1% ogółu,
- „Ogrodnicy” - 0,1% ogółu,
- „Specjaliści szkolnictwa” - 0,08% ogółu,
- „Pozostali specjaliści” - 0,08% ogółu,
- „Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów” - 0,08% ogółu,
- „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych” - 0,04% ogółu,
- „Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia” - 0,04% ogółu,
- „Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni” - 0,04% ogółu.

**T-I/P-7. Ranking zawodów* generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie
m. Piekary Śląskie w 2009 roku**

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,t}^k$)
1	2	3	4
1	12	Kierownicy dużych i średnich organizacji	0,6667
2	62	Ogrodnicy	0,3750
3	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	0,3704
4	82	Operatorzy i monterzy maszyn	0,3000
5	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,2979
6	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	0,2919
7	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	0,2846
8	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	0,2739
9	71	Górnicy i robotnicy budowlani	0,2464
10	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,2308
11	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	0,2074
12	41	Pracownicy obsługi biurowej	0,1983
13	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,1875

14	34	Pracownicy pozostałych specjalności	0,1699
15	42	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	0,1667
16	31	Średni personel techniczny	0,1271
17	73	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	0,1250
18	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	0,1111
19	23	Specjaliści szkolnictwa	0,1111
20	22	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	0,0417
21	21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,0385
22	24	Pozostali specjaliści	0,0267
23	13	Kierownicy małych przedsiębiorstw	0,0000
24	61	Rolnicy	0,0000

*/Grupy zawodów wg kodu dwucyfrowego uszeregowane od najwyższego do najniższego wskaźnika $W_{d,t}^k$

Spośród 201 elementarnych grup zawodowych występujących na rynku pracy w Piekarach Śląskich na koniec okresu sprawozdawczego w 16 grupach wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 100%, jednakże 14 z tych grup to grupy zawodowe, w których zarejestrowano tylko 1 osobę bezrobotną. W przypadku pozostałych 2 grup o maksymalnym wskaźniku długotrwałego bezrobocia zarejestrowano tylko 2 osoby.

III. Analiza ofert pracy wg zawodów

III. 1. Oferty pracy wg zawodów

W okresie sprawozdawczym do Powiatowego Urzędu Pracy w Piekarach Śląskich wpłynęło 1615 ofert pracy (w tym ofert stażowych, miejsc przygotowania zawodowego, prac społecznie użytecznych). Na koniec okresu sprawozdawczego aktualnych było 245 ofert pracy.

Spośród wszystkich ofert pracy zgłoszonych w okresie sprawozdawczym do najczęściej występujących można zaliczyć oferty w zawodach:

- pracownik biurowy - 203 oferty pracy,
- sprzedawca - 112 ofert,
- pozostali monterzy wyrobów złożonych - 95 ofert,
- robotnik gospodarczy - 79 ofert,
- robotnik budowlany - 74 oferty,
- przedstawiciel handlowy - 69 ofert,
- elektromonter [elektryk] zakładowy - 59 ofert,
- operator koparek i zwałowarek - 53 oferty,
- sprzątaczką – 43 oferty,
- murarz – 37 ofert,
- szwaczka – 32 oferty,
- magazynier – 30 ofert.

Mniejsza ilość miejsc pracy zgłaszana była w zawodach:

- kucharz - 29 ofert,
- pracownik ochrony mienia i osób - 27 ofert,
- kierowca samochodu ciężarowego – 27 ofert,
- pozostali pracownicy obsługi biurowej - 26 ofert,
- mechanik samochodów osobowych - 23 oferty,
- kierowca samochodu osobowego – 23 oferty,
- brukarz - 20 ofert,
- specjalista do spraw marketingu i handlu – 16 ofert,
- agent ubezpieczeniowy – 16 ofert,
- kasjer handlowy – 16 ofert,

- pomoc kuchenna – 16 ofert,
- zbrojarz – 14 ofert,
- mechanik pojazdów samochodowych – 14 ofert,
- bufetowy [barman] – 13 ofert,
- operator sprzętu do robót ziemnych – 13 ofert,
- księgowy [samodzielny] – 12 ofert,
- kelner – 12 ofert,
- fryzjer – 11 ofert,
- sekretarka – 10 ofert,
- rzeźnik wędliniarz – 10 ofert,
- pokojowa – 10 ofert,
- konserwator części – 10 ofert.

Najmniej ofert pracy wpłynęło m.in. w zawodach:

- diagnosta samochodowy - 4 oferty,
- organizator obsługi turystycznej – 4 oferty,
- mechanik samochodów ciężarowych – 4 oferty,
- pielęgniarka – 3 oferty,
- technik fizjoterapii – 3 oferty,
- pedagog – 3 oferty,
- psycholog – 2 oferty,
- recepcjonista – 2 oferty,
- cieśla – 2 oferty,
- pakowacz – 2 oferty,
- inżynier transportu [logistyk] – 1 oferta,
- doradca zawodowy – 1 oferta,
- masażysta – 1 oferta,
- technik elektryk – 1 oferta,
- pracownik biura podróży - 1 oferta.

W zawodach tj. geograf, położna, technik analityki medycznej, technik elektronik, pracownik socjalny, stolarz budowlany, posadzkarz, malarz-tapeciarz, krojczy, konwojent nie odnotowano wolnych stanowisk pracy.

III. 2. Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy wg wskaźnika szansy uzyskania oferty

Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty pokazuje, że najmniej trudności ze znalezieniem pracy mają osoby posiadające zawód należący do następujących dużych grup zawodów:

- „Operatorzy i monterzy maszyn” - 0,6933
- „Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych” - 0,4025
- „Pracownicy obsługi biurowej” - 0,2246
- „Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń” - 0,2222
- „Górnicy i robotnicy budowlani” - 0,2153
- „Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów” - 0,2075
- „Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie” - 0,2004
- „Kierowcy i operatorzy pojazdów” - 0,1941
- „Kierownicy małych przedsiębiorstw” – 0,1111
- „Pracownicy usług osobistych i ochrony” - 0,0967
- „Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach” - 0,0958
- „Pracownicy pozostałych specjalności” – 0,0891
- „Specjaliści szkolnictwa” – 0,0870
- „Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy” - 0,0774
- „Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia” - 0,0710
- „Pozostali specjaliści” - 0,0633.

W mniej korzystnej sytuacji znajdują się osoby posiadające zawód, dla którego wskaźnik szansy uzyskania oferty jest bliski zero. Są to zawody z grupy zawodów: „Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy”, „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, „Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych”, „Średni personel techniczny”, „Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia”, „Ogrodnicy”, „Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby”.

Najniższy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy o wartości zero wykazały grupy zawodowe: „Rolnicy”, „Kierownicy dużych i średnich organizacji”, „Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni”.

III. 3. Oferty pracy wg Polskiej Klasyfikacji Działalności

Z 1615 ofert pracy, które wpłynęły do tut. PUP w 2009 r., najwięcej wolnych miejsc pracy (86,3% ogółu ofert pracy) było zgłoszonych przez pracodawców z sekcji PKD:

- „Budownictwo” - 275 miejsc pracy (17%),
- „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego” - 259 miejsc pracy (16%),
- „Przetwórstwo przemysłowe” - 201 miejsc pracy (12,4%),
- „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” - 150 miejsc pracy (9,3%),
- „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” – 125 miejsc pracy (7,7%),
- „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” - 85 miejsc pracy (5,2%),
- „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” – 79 ofert (4,9%),
- „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” - 79 ofert (4,9%),
- „Edukacja” - 75 ofert (4,6%),
- „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości” - 70 ofert (4,3%),

Mniejsza ilość ofert pracy – 13,4% ogółu - wpłynęła z następujących sekcji PKD:

- „Transport i gospodarka magazynowa” - 58 ofert (3,6%),
- „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi” - 51 ofert (3,1%),
- „Pozostała działalność usługowa” - 33 oferty (2%),
- „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” - 23 oferty (1,4%),
- „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” - 21 ofert (1,3%),
- „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” - 19 ofert (1,2%),
- „Informacja i komunikacja” - 8 ofert (0,5%),
- „Górnictwo i wydobywanie” - 3 oferty (0,2%),
- „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” – 1 oferta (0,1%).

Nie odnotowano ofert pracy z niniejszych sekcji PKD:

- „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące

wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”,

„Organizacje i zespoły eksterytorialne”,

„Działalność niezidentyfikowana”.

Na koniec okresu sprawozdawczego w ewidencji tut. PUP było 245 ofert pracy. Wolne miejsca pracy były przede wszystkim w poniższych sekcjach PKD:

„Budownictwo” - 70 miejsc pracy,

„Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” - 60 miejsc pracy,

„Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” - 46 miejsc pracy,

„Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego” - 20 miejsc pracy,

„Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” - 16 miejsc pracy,

„Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości” - 12 miejsc pracy.

IV. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Zgodnie z „Zaleceniami metodycznymi...” Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, pod pojęciem analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces obserwacji zjawisk, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkoterminowych prognoz, niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania np. systemu szkolenia bezrobotnych.

IV. 1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Jeżeli wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawiera się w przedziale $W_{n,l}^k < 0,9$ oznacza to, iż dany zawód jest zawodem nadwyżkowym.

W oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) w II-półroczu 2009 roku w Piekarach Śląskich odnotowano 379 zawodów nadwyżkowych. Aż 304 zawody uzyskały wskaźnik intensywności nadwyżki zero, co oznacza, iż napływowi osób bezrobotnych w danym zawodzie nie towarzyszył napływ ofert pracy.

Do zawodów, na które jest mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy, można zaliczyć m.in.:

- chemik, geograf, pielęgniarka, położna, ekonomista, specjalista do spraw reklamy, pedagog, dziennikarz, technik elektryk, technik elektronik, technik mechanik, technik informatyk, technik leśnik, organizator obsługi turystycznej, handlowiec, asystent ekonomiczny, technik farmaceutyczny, pracownik socjalny, opiekunka środowiskowa, salowa, sprzątaczką, pomoc kuchenna, robotnik drogowy, kucharz, ogrodnik terenów zieleni, kamieniarz, murarz, stolarz budowlany, dekarz, posadzkarz, malarz budowlany, malarz – tapeciarnik, lakiernik samochodowy, tokarz, szlifierz, złotnik – jubiler, tapicer, krojczy, szciotkarz, krawiec, stolarz, fryzjer, kosmetyczka, sprzedawca.

Zawody zrównoważone

Do **zawodów zrównoważonych** zalicza się zawody wykazujące równowagę na rynku pracy. W tut. PUP odnotowano zawody, których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1. Są to m.in. takie zawody jak:

- nauczyciel przedszkola, nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej, laborant chemiczny, kosztorysant budowlany, inspektor budowlany, technik fizjoterapii, instruktor nauki jazdy, księgowy [samodzielny], bufetowy [barman], cieśla, frezer, rzeźnik wędliniarz, robotnik gospodarczy, robotnik budowlany, pomocnik piekarza.

Zawody deficytowe

W okresie sprawozdawczym odnotowano również zawody o wskaźniku intensywności nadwyżki (deficytu) większym niż 1,1. Oznacza to, iż są to **zawody deficytowe**, na które występuje na rynku pracy zapotrzebowanie wyższe od liczby osób poszukujących zatrudnienia w tym zawodzie.

W II-półroczu 2009 roku w tut. PUP odnotowano 74 zawody deficytowe, są to m.in.:

- pedagog szkolny, wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych, specjalista ds. marketingu i handlu, grafik komputerowy, inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy, agent ubezpieczeniowy, przedstawiciel handlowy, florysta, pracownik biurowy, kasjer handlowy, palacz kotłów c.o. gazowych, operator sprzętu do robót ziemnych, pokojowa [w hotelu], woźny, rejestratorka medyczna, telefonistka, sanitariusz szpitalny, zbrojarz, brukarz, tynkarz, monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody, monter sieci wodnych i kanalizacyjnych, spawacz ręczny łukiem elektrycznym, blacharz samochodowy, mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, operator koparek i zwałowarek.

Wśród w/w zawodów deficytowych 41 wykazało maksymalną wartość wskaźnika intensywności, co oznacza, że w okresie objętym raportem do PUP w Piekarach Śląskich zgłoszono oferty pracy w tych zawodach, lecz w ewidencji nie figurowały osoby, które mogłyby ze względu na swoje kwalifikacje wykonywać dany zawód. Do tych zawodów

należą m.in. takie zawody jak:

- programista i administrator baz danych, nauczyciel instruktor, specjalista ds. ubezpieczeń, pośrednik w obrocie nieruchomościami, audytor, asystent prawny, diagnosta samochodowy, instruktor terapii uzależnień, agent reklamowy, ankieter, kasjer bankowy, szlifierz kamienia, manikiurzystka, blacharz budowlany, monter konstrukcji aluminiowych, ubojowy, operator maszyny tekturkowej.

ZAWODY NADWYŻKOWE WG KODU 6-CYFROWEGO	
1.	PIELĘGNIARKA
2.	NAUCZYCIEL JĘZYKA OBCEGO
3.	TECHNIK BUDOWNICTWA
4.	TECHNIK ELEKTRYK
5.	TECHNIK MECHANIK
6.	TECHNIK INFORMATYK
7.	TECHNIK OGRODNIK
8.	MASAŻYSTA
9.	TECHNIK FARMACEUTYCZNY
10.	TECHNIK RADIOLOG
11.	TELEMARKETER
12.	PRACOWNIK ADMINISTRACYJNY
13.	FAKTURZYSTKA
14.	MAGAZYNIER
15.	LISTONOSZ
16.	KIEROWCA SAMOCHODU OSOBOWEGO
17.	KIEROWCA SAMOCHODU CIĘŻAROWEGO
18.	KIEROWCA AUTOBUSU
19.	SPRZĄTACZKA
20.	PAKOWACZ
21.	ŁADOWACZ
22.	RECEPCJONISTA
23.	KUCHARZ
24.	FRYZJER
25.	KOSMETYCZKA
26.	PRACOWNIK OCHRONY MIENIA I OSÓB
27.	OGRODNIK TERENÓW ZIELENI
28.	MURARZ
29.	DEKARZ
30.	MALARZ BUDOWLANY

**ZAWODY DEFICYTOWE
WG KODU 6-CYFROWEGO**

1.	PEDAGOG SZKOLNY
2.	WYCHOWAWCA W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH, WYCHOWAWCZYCH I OPIEKUŃCZYCH
3.	SPECJALISTA DS. MARKETINGU I HANDLU
4.	GRAFIK KOMPUTEROWY
5.	INSPEKTOR BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY
6.	AGENT UBEZPIECZENIOWY
7.	PRZEDSTAWICIEL HANDLOWY
8.	POZOSTALI AGENCI DS. SPRZEDAŻY
9.	FLORYSTA
10.	SEKRETARKA
11.	PRACOWNIK BIUROWY
12.	KASJER HANDLOWY
13.	PALACZ KOTŁÓW C.O. GAZOWYCH
14.	OPERATOR SPRZĘTU DO ROBÓT ZIEMNYCH
15.	POKOJOWA
16.	WOŹNY
17.	REJESTRATORKA MEDYCZNA
18.	TELEFONISTKA
19.	SANITARIUSZ SZPITALNY
20.	ZBROJARZ
21.	BRUKARZ
22.	TYNKARZ
23.	MONTER INSTALACJI CENTRALNEGO OGRZEWANIA I CIEPŁEJ WODY
24.	MONTER SIECI WODNYCH I KANALIZACYJNYCH
25.	SPAWACZ RĘCZNY ŁUKIEM ELEKTRYCZNYM
26.	BLACHARZ SAMOCHODOWY
27.	MECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH
28.	ELEKTROMECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH
29.	ELEKTROMONTER [ELEKTRYK] ZAKŁADOWY
30.	OPERATOR KOPAREK I ZWAŁOWAREK

IV. 2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych /grupy zawodów wg kodu czterocyfrowego/

Analizując grupy zawodów wg kodu czterocyfrowego pod względem wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zauważa się, że wśród 221 grup zawodów przeważają zawody nadwyżkowe – 175 grup zawodów.

Z rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, iż w dość niekorzystnej sytuacji są zawody z grup, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki jest bliski zero. Są to m.in.: „Technicy mechanicy”, „Technicy elektrycy”, „Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych”, „Ślusarze i pokrewni”, „Organizatorzy turystyki i pokrewni”, „Praczniki ręczne i prasowacze”, „Kucharze”, „Szwaczki, hafciarki i pokrewni”.

103 grupy zawodów (wg kodu czterocyfrowego) osiągnęło wskaźnik intensywności zero. Wśród nich znalazły się m.in. następujące grupy: „Krojcownie”, „Opiekunki dziecięce”, „Dietetycy i żywieniowcy”, „Kierownicy działów marketingu i sprzedaży”, „Szklarze i pokrewni”, „Pracownicy ds. transportu”.

Grupy zawodów wykazujących równowagę na lokalnym rynku pracy to m.in.: „Księgowi”, „Nauczyciele przedszkoli”, „Gospodarze budynków”, „Inspektorzy budowlani, przeciwpożarowi i pokrewni”.

W okresie sprawozdawczym odnotowano także grupy zawodów o wskaźniku intensywności większym niż 1,1. Są to m.in.: „Betoniarze”, „Kasjerzy i sprzedawcy biletów”, „Robotnicy budowy dróg i pokrewni”, „Sekretarki”, „Recepcjoniści i rejestratorzy”. Maksymalny wskaźnik intensywności wykazało 14 grup zawodowych.

V. Podsumowanie

Na podstawie opracowanego „*Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” można wyciągnąć następujące wnioski:

1. Na przestrzeni 2009 roku liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych zwiększyła się z 1957 osób (styczeń 2009 r.) do 2422 osób bezrobotnych (stan na 31.12.2009 r.).
2. Nastąpił wzrost stopy bezrobocia z 10,9% (styczeń 2009 r.) do 13,2% (na koniec okresu sprawozdawczego) tj. o 2,3%.
3. Duże szanse na otrzymanie oferty pracy mieli: pracownik biurowy, sprzedawca, pozostali monterzy wyrobów złożonych, robotnik gospodarczy, robotnik budowlany, przedstawiciel handlowy, elektromonter [elektryk] zakładowy, operator koparek i zwałowarek, sprzątaczką, murarz, szwaczka, magazynier.
4. Pod koniec okresu sprawozdawczego najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych było w zawodach: sprzedawca, pracownik biurowy, robotnik gospodarczy, sprzątaczką, szwaczka, asystent ekonomiczny, handlowiec, ślusarz, krawiec, cukiernik.
5. Znaczna część bezrobotnych to osoby bez doświadczenia zawodowego, które nie posiadają kwalifikacji zawodowych bądź posiadają wykształcenie na poziomie zawodowym.
6. Osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 41,3% ogółu osób zarejestrowanych w tut. PUP.
7. W Piekarach Śląskich można zaobserwować większy zasięg bezrobocia długotrwałego wśród kobiet niż mężczyzn. W końcu okresu sprawozdawczego w tut. Urzędzie zarejestrowane były 644 kobiety długotrwale bezrobotnych tj. 64,3% ogółu osób długotrwale bezrobotnych.
8. Z przeprowadzonej analizy wynika, iż lokalny rynek pracy jest zróżnicowany. Niemniej jednak częściej występują na tut. rynku pracy zawody nadwyżkowe.
9. Zawód sprzedawcy jest zawodem odznaczającym się największą liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych (203 osoby), dużym napływem (295 osób) oraz znaczną ilością złożonych ofert pracy (112 ofert).
10. Do zawodów nadwyżkowych można zaliczyć zawody tj.: chemik, geograf, pielęgniarka, położna, ekonomista, specjalista do spraw reklamy, pedagog, dziennikarz, technik elektryk, technik elektronik, technik mechanik, technik informatyk, technik leśnik, organizator obsługi turystycznej, handlowiec, asystent ekonomiczny, technik farmaceutyczny,

pracownik socjalny, opiekunka środowiskowa, salowa, sprzątaczką, pomoc kuchenna, robotnik drogowy, kucharz, ogrodnik terenów zieleni, kamieniarz, murarz, stolarz budowlany, dekarz, posadzkarz, malarz budowlany, malarz – tapeciarnik, lakiernik samochodowy, tokarz, szlifierz, złotnik – jubiler, tapicer, krojczy, szczotkarz, krawiec, stolarz, fryzjer, kosmetyczka, sprzedawca.

11. Zawody zrównoważone występujące na lokalnym rynku pracy to m.in.: - nauczyciel przedszkola, nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej, laborant chemiczny, kosztorysant budowlany, inspektor budowlany, technik fizjoterapii, instruktor nauki jazdy, księgowy [samodzielny], bufetowy [barman], cieśla, frezer, rzeźnik wędliniarz, robotnik gospodarczy, robotnik budowlany, pomocnik piekarza.

12. W okresie sprawozdawczym odnotowano także zawody deficytowe, takie jak: pedagog szkolny, wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych, specjalista ds. marketingu i handlu, grafik komputerowy, inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy, agent ubezpieczeniowy, przedstawiciel handlowy, florysta, pracownik biurowy, kasjer handlowy, palacz kotłów c.o. gazowych, operator sprzętu do robót ziemnych, pokojowa [w hotelu], woźny, rejestratorka medyczna, telefonistka, sanitariusz szpitalny, zbrojarz, brukarz, tynkarz, monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody, monter sieci wodnych i kanalizacyjnych, spawacz ręczny łukiem elektrycznym, blacharz samochodowy, mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, operator koparek i zwałowarek.